

Bijlage 1 – Inventarisatie van door leden aangedragen praktijkervaringen tijdens hitte en code rood

Inleiding

Tijdens de recente periode van extreme hitte en de afgekondigde code rood heeft FNV Spoor signalen opgehaald onder leden en kaderleden uit vrijwel alle onderdelen van NS.

De reacties geven een representatief beeld van de dagelijkse praktijk op verschillende standplaatsen en binnen uiteenlopende functies. De ervaringen laten zien welke maatregelen in de praktijk goed werkten, maar vooral ook waar medewerkers knelpunten hebben ervaren en waar bestaande afspraken onvoldoende aansloten op de werkelijkheid.

Deze inventarisatie vormt de feitelijke onderbouwing van de brief van FNV Spoor aan NS over het verbeteren van het hittebeleid.

Onderstaand zijn de door leden genoemde aandachtspunten thematisch weergegeven.

1. Algemeen

Leden vragen zich af hoe NS heeft geborgd dat:

- gezondheid altijd vóór de dienstuitvoering gaat;
- leidinggevenden actief ruimte bieden voor extra herstel- en drinkpauzes;
- gekoeld drinkwater en koele rustruimten overal beschikbaar zijn;
- medewerkers werkzaamheden kunnen aanpassen of onderbreken wanneer de hitte gezondheidsrisico's oplevert;
- medewerkers met een kwetsbare gezondheid of een acute thuissituatie maatwerk kunnen krijgen;
- thuiswerken of tropenroosters eenduidig worden toegepast wanneer functies dit toelaten;
- te star vasthouden aan (onredelijke) kledingvoorschriften, zoals verbod op korte broek.

2. Direct personeel

Door leden zijn onder andere de volgende punten genoemd:

- geen geschikt zomeruniform; medewerkers zijn aangewezen op synthetische werkkleding die tijdens extreme hitte als oncomfortabel en belastend wordt ervaren.
- geen structureel langere of extra pauzes;
- onvoldoende beschikbaarheid van koelvesten;
- facilitaire uitgiftepunten zijn buiten en soms tijdens kantooruren gesloten;
- hoge werkdruk door niet-gestelde diensten;

- onvoldoende extra pauzemogelijkheden bij infobalies;
- verplichte draagplicht van steekwerende vesten voor V&S tijdens hoge temperaturen, zonder voldoende ontziemaatregelen of aangepaste werkbelasting.

3. Rijdend personeel

Leden melden onder meer:

- defecte of onvoldoende werkende airconditioning in cabines;
- verantwoordelijkheid voor veilig vertrekken ligt te veel bij de machinist;
- onvoldoende mogelijkheden voor drinken en toiletgebruik binnen de dienst;
- te krappe keertijden tijdens warme dagen;
- voorkeelprocedures sluiten niet aan op de techniek van nieuw materieel;
- cabines warmen op tot onveilige temperaturen;
- onvoldoende extra overstaptijd of herstelmomenten.

4. Standplaatsen

Er zijn verschillen tussen standplaatsen geconstateerd.

Onder andere genoemd:

- ontbreken van watervoorzieningen op sommige stations;
- hoge temperaturen in verblijfsruimten;
- onvoldoende klimaatbeheersing;
- gebrek aan koele ruimten;
- verschillen in lokale oplossingen en ondersteuning.

5. Instandhouding

Leden noemen onder meer:

- extreem hoge temperaturen op daken van materieel;
- zeer warme cabines bij binnenbrengen van treinen;
- beschermende werkkleding beperkt mogelijkheden om zich op de hitte aan te passen;
- afhankelijkheid van de opstelling van de leidinggevende voor extra pauzes of verkoeling;
- niet overal gekoeld drinkwater beschikbaar;
- ambulance-inzet wegens onwelwording van een medewerker;
- behoefte aan lokale hitteplannen en technische maatregelen zoals het koelen van materieel.

6. Internationaal

Aandachtspunten zijn:

- onvoldoende rust tussen diensten;
- lange diensten door verstoringen;
- onvoldoende aanpassing van de personeelsinzet;
- geen drinkwater aan boord van internationale treinen.
- geen geschikt zomeruniform; men loopt in synthetische kleding.
Extra opvallend is dat Eurostar de Trainmanagers van een witte polo voorziet en de Train Drivers niet.

7. OCCR

Door leden gemeld:

- wisselende temperatuur en luchtkwaliteit;
- langdurige problemen met klimaatbeheersing;
- temperatuur regelmatig boven de gewenste norm;
- verschillen tussen ervaren en gerealiseerde verbeteringen.

8. RBC's en Product Control

Leden noemen onder andere:

- jarenlange problemen met klimaatregeling;
- grote temperatuurverschillen tijdens diensten; medewerkers nemen uit voorzorg zelf extra kleding of een deken mee omdat de temperatuur sterk wisselt.
- onvoldoende beschikbaarheid van gekoeld drinkwater;
Op sommige RBC's staan wel waterkoelers en op andere RBC's niet.
- verschillen tussen locaties;
- afhankelijkheid van lokaal management voor oplossingen.

9. Acute zorgsituaties als gevolg van extreme hitte

Leden vragen aandacht voor situaties waarin medewerkers als gevolg van code rood onverwacht extra zorgtaken krijgen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om kinderen die vanwege hittemaatregelen niet naar school of de opvang kunnen of om mantelzorgers die acuut extra zorg moeten verlenen aan een kwetsbare naaste.

Volgens leden ontbreekt hiervoor een uniforme regeling, waardoor medewerkers afhankelijk zijn van de afweging van de individuele leidinggevende. Zij vragen NS hiervoor een duidelijk en landelijk toepasbaar beleid vast te stellen.

10. Medewerkers met een kwetsbare gezondheid

Leden vragen nadrukkelijk aandacht voor medewerkers die vanwege een medische aandoening, zwangerschap, medicijngebruik of andere gezondheidsfactoren extra kwetsbaar zijn voor extreme hitte.

Volgens leden ontbreekt een uniforme regeling voor maatwerk, waardoor medewerkers afhankelijk zijn van de afweging van de individuele leidinggevende.

Deze inventarisatie laat zien dat de negatieve gevolgen van extreme hitte zich binnen vrijwel alle bedrijfsonderdelen van NS voordoen. De beschreven praktijkervaringen vormen voor FNV Spoor de basis voor de analyse en de concrete voorstellen die zijn opgenomen in de begeleidende brief aan NS.